

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Länsprotokoll

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll - 2023 - Lansforbundet.pdf

Storlek: 3916299 byte

Hashvärde SHA256:

bb6a77478c61ecfcc2e0972dab31daa921820c2a28df98f3f2a5747d5be5cb04

*Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.*

Signerat av 5:

PER DAVID JOHANSSON

Signerat med BankID 2023-05-10 12:25 Ref: 0b79f995-f132-4aac-869d-ded6f4aacf22

MALIN NORBERG

Signerat med BankID 2023-05-09 19:45 Ref: 2d77401b-167b-4ee1-869d-899b7b6c4c0c

Ingrid Margareta Olsson

Signerat med BankID 2023-05-09 19:39 Ref: 7ded86bc-9de2-4892-82d5-1cf78ed02d89

INGELA WALLIN

Signerat med BankID 2023-05-09 19:36 Ref: 3a341c33-69b4-40be-b7f8-ee4f40dbea69

EVELINA KOHLM

Signerat med BankID 2023-05-09 16:03 Ref: d1674730-70dc-44e8-a68e-a8dc141e57f5

Protokoll - Naturskyddsföreningen Örebro läns Länsstämma 2023

Org.nr: 875001-8205

Plats: Tysslinge NaturCenter i Rånnesta, 2 april 2023

1. Malin Norberg öppnade stämman.
2. Dagordningen godkändes.
3. Fråga om stämman blivit behörigen utlyst. *Beslut:* Stämman ansågs behörigen utlyst.
4. Ingela Wallin valdes till ordförande på stämman.
5. Ingrid Ohlsson valdes till sekreterare på stämman.
6. Malin Norberg och Evelina Kohlm valdes till justerare, att jämte stämmans ordförande justera protokollet.
7. Henrik Werge presenterade verksamhetsberättelsen, som därefter godkändes och lades till handlingarna. Se bilaga ....
8. Kassören Jan Greve presenterade resultat- och balansräkningarna.
9. Gunnar Svedlund presenterade revisorernas berättelse, som därefter lades till handlingarna. Se bilaga
10. Resultat- och balansräkningarna fastställdes och lades till handlingarna. Se bilaga ...
11. Fråga om ansvarsfrihet för föregående års förvaltning.
Beslut: Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2022 års förvaltning.
12. Kassören Jan Greve presenterade budgeten.
13. David Johansson presenterade först kansliets personal och gick därefter igenom verksamhetsplanen. I denna läggs särskild vikt vid att stötta kretsarnas arbete, naturnära skogsbruk, skapa fler arbetsgrupper samt opinionsbildning.
Beslut: Budget och verksamhetsplan för år 2023 fastställdes. Se bilaga...

14. *Beslut:* Antalet styrelseledamöter (5 ordinarie, 2 suppleanter) och mandatperioder för dessa fastställdes.

15. *Beslut:* Henrik Werge valdes till ordförande i länsförbundet tillika ordförande i styrelsen på 1 år.

16. *Beslut:* Övriga styrelseledamöter valdes enligt följande:

- Hanna Sjöberg, omval 2 år
- Jan Greve, omval 2 år
- Sara Hillersberg, nyval 2 år
- Gösta Hedlund, kvar i styrelsen 1 år

Suppleanter:

- Gunnel Zenk, omval 1 år
- Arno Wilting, nyval 1 år

17. Inget fyllnadsval gjordes.

18. *Beslut:* Gunnar Svedlund och Lars-Gunnar Freij valdes till ordinarie revisorer (båda omval). Ingemar Hallberg (omval) och Anders Blomgren (nyval) valdes till revisorssuppleanter.

19. Val av valberedning sker i enlighet med 2021 års beslut på länsstämman. Kretsarna blev då ålagda att ta fram en person vardera till valberedning. Karlskogakretsen har dock aldrig godkänt detta förfarande och inte heller deltagit i arbetet.

Kretsarna Hällefors, Kumla, Lindesberg och Nora är år 2023 ansvariga för valberedningen. Hällefors är sammankallande.

Kommande års valberedningar:

- 2024 Kumla, Lindesberg, Nora, Västernärke
- 2025 Västernärke, Örebro, Askersund, Hallsberg

20. *Beslut:* Askersund blir arrangör av länsstämman år 2024.

21. Ärenden som styrelsen förelägger stämman:

a. Val av ombud till Hopajolas årsmöte

Beslut: Styrelsen utser ombud på nästkommande styrelsemöte.

22. Ärenden som väckts genom motion: Inga motioner har inkommit.

23. Övriga ärenden:

Ankie Rauséus, verksamhetsledare på naturvårdsorganisationen Hopajola, bad

den församlade styrelsen om hjälp att få in förslag på nya, gärna yngre, styrelsemedlemmar i Hopajola. Hon hälsade också alla välkomna till Hopajolas årsmöte i Hjulsjö i Hällefors kommun tisdagen den 16 maj.

Martin Lindén, riksstyrelsens representant på länsstämman, påminde om riksstämman i Västerås den 17 – 18 juni och uppmanade alla att komma med. Stämman är i år extra viktig eftersom en ny ordförande ska väljas. Han meddelade också att riksföreningen på kort tid fått över 20 000 nya medlemmar, varav ca 500 i Örebro län.

24. Stämmans avslutande

Nyvalde ordföranden Henrik Werge tackade för förtroendet och lovade kämpa för att göra ett

bra jobb och bättre leva upp till namnet Naturskyddsföreningen.

Efter tack till avgående styrelseordförande och ledamöter avslutades stämman.

Undertecknas av:

Ingela Wallin, ordförande
Ingrid Ohlsson, sekreterare
Malin Norberg, justerare
Evelina Kohlm, justerare

REVISIONSBERÄTTELSE 2022
NATURSKYDDSFÖRENING ÖREBRO LÄN
Organisationsnummer 875001-8205

Undertecknade, som utsetts att granska Naturskyddsförening i Örebro läns räkenskaper och förvaltning för tiden 2022-01-01 - 2022-12-31, lämnar här efter slutfört uppdrag följande redogörelse.

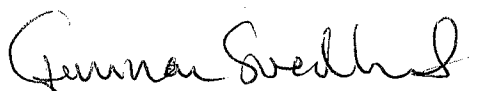
För fullgörandet av vårt uppdrag har vi granskat bokföringen med tillhörande verifikationer samt gjort erforderliga avstämningar.

Räkenskaperna är förda med god ordning och den upprättade resultaträkningen för perioden liksom balansräkningen per 2022-12-31 överensstämmer med bokföringen.

Under revisionen har inte framkommit anledning till anmärkning och vi föreslår årsmötet:

- att fastställa den framlagda resultat- och balansräkningen per 2022-12-31
- att bevilja styrelsen full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat
- att årets resultat förs i ny räkning.

Hallsberg 2023-03-08,

Gunnar Svedlund

Lars-Gunnar Freij

BUDGET 2023

Inledning

Budgeten är sammansatt av fyra olika budgetar

1. Projektbudgeten, som i sin tur är en summering av kostnaderna och intäkterna för alla de projekt som drivs i Länsförbundets regi.
2. Personalbudgeten för Hopajolas och Norakretsen (och en del övriga kostnader).
(Det är Länsförbundet som tar arbetsgivaransvaret för dessa enheter)
3. Omkostnadsbudgeten för länsförbundets styrelse.
4. Budgeten för Kansliet.

De tre första budgeterna avser Länsförbundet för Örebro och den fjärde budgeten avser Kansliet för Örebro och Värmland.

	Projekt		P-adm	Styrelsen	Kansliet	Totalt
	NFÖL	Hop & Nora	NFÖL	NFÖL		
Försäljning		1 285 000			0	1 285 000
Bidrag Länsstyrelse	1 511 464		0		0	1 511 464
Bidrag Riks	185 000		0	100 000	950 000	1 235 000
Ränteintäkter			0	45 000	10 000	55 000
Summa intäkter	1 696 464	1 285 000		145 000	960 000	4 086 464
Material	27 500		0	20 000	3 000	50 500
Resor	116 600		0	10 000	25 000	151 600
Representation			0	20 000	5 000	25 000
Lokalhyra		45 000		10 000	40 000	95 000
Köpta tjänster	2 063 690	10 000		85 000	32 000	2 190 690
Personal	644 769	1 200 000			950 000	2 794 769
Administration	35 000	30 000			-65 000	0
Förändring avsättning	-1 191 095	0			0	-1 191 095
Summa kostnader	1 696 464	1 285 000		145 000	990 000	4 116 464
			0			
Resultat	0	0		0	-30 000	-30 000

1 Projekt

Huvudprincipen är att underlag för projektbudgetar är de projektkalkyler som har upprättats. Det är dessa som tas till utgångspunkt när projektledaren avrapporterar till anslagsgivaren.

Under 2023 finns det tre pågående projekt (Vatten och Våtmark 2, Vatten och Våtmark #3 samt Lärande Vatten #). Två projekt ligger i startgrupparna (Klimatstation CREAM och Skogen som Vattenrike). För 2023 beräknas projektkostnaderna vara väsentligt större än nya anslag. Det

resulterar i en budgeterad upplösning av tidigare gjorda avsättningar med ca 1,2 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet för projekten är noll. Alla kostnader förutsätts vara finansierade genom anslag och skulle något projekt vara överfinansierat så återbetalas överskottet till anslagsgivaren.

2. Personalbudget för Hopajola och Norakretsen

Länsförbundet har det formella arbetsgivaransvaret för Hopajola och Nora-kretsen. Personalkostnaderna bokförs därför på Länsförbundet och faktureras sedan Hopajola och Norakretsen. För att täcka de administrativa kostnaderna görs ett omkostnadspålägg. Tidigare har det varit Länsförbundets styrelse som svarat för personalredovisningen men från och med 2023 är det Kansliet som gör detta.

Kostnaderna och intäkterna för Hopajola respektive Norakretsen budgeteras med samma belopp som 2022.

3. Styrelsen NFÖL

Intäkterna utgörs av bidrag och återbäring från Riks. I åretsbudget budgeteras även ränteintäkter för likvida medel. Tidigare år har bankernas inlåningsräntor varit noll men år 2023 ser vi en kraftig räntehöjning och det betyder att det stora likviditetsöverskott som (i huvudsak) projektfinansieringen orsakar resulterar i stigandeintäktsräntor. De totala intäkterna budgeteras till 145 000 kr.

Kostnadsbilden ser helt annorlunda ut för styrelsen under 2023 än under 2022. Under 2022 var nettokostnaden (efter lönebidrag) för personal ca 190 000. Nu finns inte någon anställd (förutom självfinansierade projektledare) och kansliet övertar personaladministration. De budgeterade kostnaderna uppgår till 145 000 kr och de fördelas på följande ändamål:

Styrelsens interna arbete (resor, representation etc)	15 000 kr
Verksamhetskonferens (kost, logi). 2 dagar	15 000 kr
Kretskonferens (lokal, kost) 1 dag.	15 000 kr
Länsstämma (lokal, kost) 1 dag	15 000 kr
Köpta varor och tjänster	20 000 kr
Verksamhetsstöd	65 000 kr
Summa kostnader	145 000 kr

I budgettabellen har dessa kostnader redovisats på kostnadsslag.

Med verksamhetsstöd avses stöd som NFÖL ger till specifika verksamheter (skogsgruppen, Klimatnätverket) eller till enskilda kretsar (t.ex. för inköp av inventarier, anlitanande av externa föredragshållare etc).

4 Kansliets budget

Kansliet finansieras i huvudsak genom bidrag från Riks. Dessutom ersätts man för administration av projekt och av Hopajola och Norakretsen (65 000 kr). För 2023 har även intäktsräntor budgeterats för

Kansliet. Kansliets budgeterade intäkter för 2023 uppgår till 1 025 000 kr (i tabellen har ersättningen för administration redovisats bland kostnader som en kostnadsreduktion)

Utöver personalkostnader på 950 000 kr har kansliet kostnader för material, resor, lokalhyra, representation och köpta tjänster. Den budgeterade kostnaden uppgår till 105 000 kr. En andel av dessa kostnader (exempelvis resor, köpta tjänster) uppstår när verksamhetsutvecklaren på olika sätt bistår kretsar i Örebro Län och i Värmland. För att detta uppdrag ska kunna genomföras på ett smidigt sätt anges en budgetram på 40 000 kr som den verksamhetsansvarige disponerar över.

Kansliet redovisar en budgeterad förlust på 30 000 kr. Det bedöms vara acceptabelt med tanke på det stora överskott som kansliet bär med sig från år 2022 och som uppstod på grund av underbemanning detta år.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2022

FOTO: Henrik Werge

Rapport från Naturskyddsföreningens Rikskonferens

Den 14-15 maj avhölls Rikskonferens i Mora. Den föregicks dagen innan av skogskonferensen "Låt skogen leva". Från regionen representerades styrelsen av Henrik Werge.

Under fredagen fanns möjlighet att delta i flera olika nätverksmöten med ett brett utbud av teman. Inte bara skogsfrågor utan även om havs- och vattenmiljöfrågor. Även frågor om klimat, samt miljöengagemang fanns att fördjupa sig i. Mycket givande dag.

Under lördagen invigdes den egentliga konferensen under temat "Tillsammans har vi kraft att förändra". Upplägget liknade det dagen innan, med både paneldiskussion men även olika workshops.

Ordföranden Johanna Sandahl samtalande med generalsekreteraren Karin Lexen om var man står nu och om vägval framåt. Det jag själv tyckte var mest intressant var ett seminarium med temat "den tysta jätten eller en levande folkrörelse - som var framåtblickande i så motto att olika tankar luftades angående hur man når och organiserar nya medlemmar.

Under kvällen var det middag med utdelande av olika utmärkelser. Självt hade jag ombedetts att ta emot silverfalken, såsom varande representant även för Norakretsen. I stället för pristagaren Lotta Sörman som tyvärr ej hade möjlighet att vara på plats. Det gjorde jag mer än gärna!

Under helgen fanns flera olika utflykter att delta i. Självt valde jag att stiga upp tidigt på lördagen för att följa med på en fågelmorgon vid sjön Lindängen.

Sammantaget en mycket rolig och givande helgdär det fanns goda möjligheter både att lära sig och att knyta nya kontakter inom Naturskyddsföreningen.

UNDER 2022 HAR **SKOG** MOTSVARANDE

15237

FOTBOLLSPLANER AVVERKNINGSANMÄLTS I ÖREBRO LÄN

SKOGEN LEVA LÅT SKOGEN LEVA LÅT SKOGEN LEVA

**Vi kämpar för skogen i Örebro län
Engagera dig du också!**

Naturskyddsföreningen
Örebro län

2 FOTBOLLSPLANER = 1 HEKTAR

Under 2022 blev 1,25 % av Örebro läns skogar avverkningsanmäld. Det motsvarar en yta lika stor som Örebro stad. Tänk dig ett kalhygge från Lillån i norr till Mosås i söder, från Ormesta i öster till Runnaby i väster.

FOTO: David Johansson

Årsrapportering – Våtmark & Vatten 2

I projektet Våtmark & Vatten #2 är målet att öka kunskapsunderlaget, förbättra de hydrologiska och akvatiska miljöerna genom åtgärder, dvs återvätning av större våtmarker i sydvästra Örebro län, samt att engagera skolor i åtgärder och undersökningar högst upp i två olika avrinningsområden;

3. Norra Östersjön och 5. Västerhavet alla belägna i Örebro län.

Hittills har vi i projektet analyserat sju våtmarker, tagit fram åtgärdsförslag, och ska nu i februari utföra åtgärder i Edsbackamossen. Avsikten med åtgärderna är att förbättra vattenkvaliteten och öka den ekologiska statusen i både våtmarkerna och dess tillhörande vattendrag nedströms. Dessutom kommer åtgärderna minska risken för översvämningar, minska övergödningen av sjöar och hav, säkra vattenförsörjningen (dricksvatten, skogsbruk, jordbruk), minska risken för stora skogsbränder, samt minska utsläppen av växthusgaser.

Genom att involvera och engagera lokala skolor i projektet sprider vi kunskaper om naturskydd och gör eleverna delaktiga i våtmarkernas restaurering. Hösten 2022 deltog 80 elever från Stora vallaskolan i Degerfors, vilket är fler elever än vad vi har fått med i liknande projekt tidigare. Under utflykten fick eleverna hjälpa till med

manuella åtgärder, inblick i framtida vattenvårdsyrken av Anna Eklund från Hjälmarens vattenvårdsförbund, samt upptäcka våtmarkens och skogens arter.

Under februari 2023 kommer vi utföra åtgärder, dvs återvätning, av Edsbackamossen i Degerfors kommun, vilket kommer ge omedelbara effekter för hydrologin i mossen och förväntade påföljande effekter för nedströms våtmarker och vattendrag. Efter att dessa åtgärder utförs planeras en utflykt till med samma elever som sist, för att visa hur miljön förändrats av de naturvårdande åtgärderna.

Projektets mål

1. Fjärranalys av 7 våtmarker (Stora Gåssjömossen, Stora Klingen, Lilla Klingen, Mosstorpsmossen, Edsbackamossen, Trysslingsmossen och Norra Åsmossen) för att få ett underlag inför möjliga åtgärder för att förbättra hydrologi och vattenkvalitet.

Detta mål har uppfyllts.

2. Utföra fältbesök och upprätta konkreta åtgärdsplaner för Mosstorpsmossen, Edsbackamossen och Trysslingsmossen (eller annat/andra objekt utefter fjärranalys identifierat bättre lämpat objekt, förutsatt att budgeterad åtgärdsbudget räcker till åtgärder i ett andra objekt).

Detta mål går enligt plan, förutom att vi saknar finansiering för den nuvarande budgeten. Vi ansöker just nu om medfinansiering från Hopajola och Regionen Örebro läns "Vilt- och naturvårdsbidrag".

3. Vid två perioder varje år, höst & vår, under projektets tre år i fält, engagera 40-60 högstadiel elever och lärare från Degerfors kommun. Elever och lärare får delta i praktiska moment och åtgärder, lära sig om biologisk mångfald och klimat, samt mäta och ta prov i objekten och avrinningsområden.

Även ideella våtmarksintresserade och berörda kommuners miljöförvaltningar bjuds in att delta.

Detta mål går enligt plan. Under hösten 2022 deltog rekordmånga elever, 80 st. Under våren kommer samma elever följa med till Edsbackamossen igen. Det finns även planer på att med hjälp av feriearbetare röja träd på mossen, sommaren 2023.

Samt att bjuda med ideella krafter under våren 2023 för att lära ut dikespluggning.

4. Informera och utbilda allmänheten, närboende och jakträttsinnehavare.

Detta mål har delvis nåtts. Jag har hållit två föreläsningar och har en tredje inplanerad i Katrineholm i mars.

5. Få medial uppmärksamhet kring projektet, vattenfrågor och restaurering av våtmarker generellt.

Detta mål har delvis nåtts. Karlskoga tidning kuriren gjorde ett reportage om Stora-valla-elevernas deltagande i åtgärdsarbetet.

Jonas Olsson
076-200 77 79
jonas.ohlsson@naturskyddsforeningen.se

Våtmark & Vatten #1

Våtmark & vatten # 1 pågick mellan 2020 och 2022. Projektet hade tre huvudmål; analysera 6 lämpliga våtmarker för skador och föreslå två stycken våtmarker att återväta/utföra restaureringsarbete, utföra återvätning på två stycken våtmarker och att under tre år under vår och höst ta ut högstadiel elever för att lära dem om återvätning, biologisk mångfald och att utföra praktisk manuell proppning av diken.

Projektet är genomfört och alla mål uppfyllda. Sex lämpliga objekt identifierades och två valdes ut. För dessa gjordes utförliga åtgärdsplaner och förslag av en konsultfirma. De skadade våtmarkerna Trunhatten (ca 175 ha våtmark total yta) och Vargaviddernas NR (ca 239 ha våtmark total yta) har återvätit under 2021 respektive 2022 med hjälp av en grävmaskin. Detta med markägare Sveaskog och Länsstyrelsens tillåtelse. Dispens från reservatsföreskrifter beviljades för åtgärder då åtgärder bedömdes gynna naturvärdena i naturreservatet. Åttondeklassare från Centralskolan i Laxå har under tre år besökt Vargaviddernas NR och exkurerat samt utfört manuell proppning av diken. Sex olika lärare och cirka 80 elever har deltagit i projektet.

Förutom detta så har projektet fått massmedial uppmärksamhet, främst under 2021, ibland annat TV4, Nerikes Allehanda, P4 Örebro och Sveriges natur. Projektet har också fått hela tre efterföljande återvätnings-

projekt (V&V#2, V&V#3 och Naturbonusprojektet) i det för projekt aktuella landskapet mellan Laxå och Degerfors.

Lärande vatten #1

Lärande Vatten#1 pågick mellan 2019 och 2022. Projektet hade som mål; att återställa förstörda vattendrag i Kilsbergen och att gymnasieelever fick lära sig teoretiskt och praktiskt om restaurering av vattendrag, vattnets ekologi och de konflikter som kan uppstå mellan olika intressen kring dessa teman.

Projektet är genomfört och alla mål är uppfyllda.

Gymnasieelever har under fyra år varit och restaurerat i tre olika vattendrag. Två år i Göljeböcken i Kilsbergen, ett år vid Hammarskogsån utanför Storå, och ett avslutande år vid Rösjö kanal utanför Storå. Cirka 100 meter vattendrag återställdes varje år, dvs 400 meter totalt. Eleverna har spettat ner sten, lagt ut tonvis med grus, elfiskat med behörig konsult och gjort undersökningar som bottenfaunananalys. Eleverna har sedan kunnat koppla den praktiska delen i projektet med de kurser de haft inom naturkunskap och biologi. Elever och lärare från Rudbecks skolan har deltagit 2019-2021 (ca 90 st elever) och under 2022 har lärare och elever från Virginska skolan deltagit (cirka 60 stycken). Eleverna gick olika program åk 2 på gymnasiet, främst naturvetenskapliga programmet men även idrottsinriktning och samhällsprogrammet deltog också. En vattenvårds konsult har deltagit i projektet.

Förutom detta så har projektet fått massmedial uppmärksamhet i Nerikes Allehanda och P4 Örebro. Projektledaren och ansvarig lärare på Rudbecksgymnasiet har deltagit i både digitala (under pandemin) och fysiska föreläsningar för främst andra lärare som inspiration.

Projektet har fått två efterföljande vattenprojekt; Lärande vatten #2 (flodpärlmusslor) och #3 (fortsättningsprojekt)

Lärande vatten #2

Lärande vatten pågick mellan 2020 och 2022. Projektet hade som mål att lära gymnasielever, åk 1, som gick på Rudbecksskolan om (flodpärl)musslor i sötvatten, musslornas och vattnets ekologi och de hot som musslorna står inför i modern tid. I projektet har en vattenvårdskonsult specialiserad på musslor deltagit.

Eleverna och lärarna har under dessa tre år besökt två olika vattendrag i Kilsbergen där de med hjälp av konsulten fått leta musslor och lära sig mer om just dessa och deras livsbetingelser. Eleverna har även gjort andra undersökningar av vattenfaunan i vattendragen. Eleverna upptäckte också något så unikt som unga musslor i ett av vattendragen, något som påvisar att de åtminstone har lyckats reproducera sig i modern tid då musslorna kan bli 250 år gamla.

I projektet har cirka 80 elever deltagit.

SVT Örebro och Länsposten har gjort reportage om projektet.

Våtmark & vatten #3

Projektet pågår mellan 2021 och 2024 och är en fortsättning på Våtmark & vatten #1. Projektet har som mål att återväta ett antal våtmarker mellan Degerfors och Laxå. Projektet har två delar; analys av de våtmarker som ska återvätas och utförande av åtgärder i våtmarkerna med grävmaskin. Analysen av våtmarkerna är klara och åtgärdsrapporter färdigställda från konsultfirman. Kompletterande inventeringar av våtmarkerna pågår samt dialog med den huvudsakliga markägaren Sveaskog för godkännande av åtgärder i våtmarkerna. En del av en av de större våtmarkerna i projektet har åtgärder utförts i m h a grävmaskin men lejonparten återstår att återställa.

Projektet kommer att samverka med ett av föreningens andra återvätningsprojekt "Naturbonusprojekt".

Klimatstationen C.R.E.A.M

Projektet har som mål att mäta om de åtgärder som utförs vid återvätning ger de effekter som avses samt att gymnasielever får möjlighet att delta i praktiskt naturvårdsarbete.

Projektet är ännu inte startat på grund av att den sista delen av egenfinansieringen behöver lösas med bidragsmedel alternativt sponsras eller genom ideell tid. Det är ännu inte säkert om projektet blir av.

David Tverling

070-57 84 120

david.tverling@naturskyddsforeningen.se

Årsrapportering – Lärande Vatten 3

I projektet Lärande Vatten #3 är målet att ge elever, lärare och intresserad allmänhet kunskaper och inblick i hur restaurerade områden och miljöer leder till ökad biologisk mångfald, förbättrad vattenkvalitet m.m. kopplat till miljömål och ekosystemtjänster. Samt sprida kunskap om detta genom media och sociala medier.

Hittills har vi i projektet restaurerat Rösjö kanal genom att lägga tillbaka sten och sprida ut lekgrus i vattnet. Totalt deltog 74 elever under hösten 2022, och redan i mars 2023 ska vi börja planera för utflykterna under hösten 2023.

Avsikten med åtgärderna är att minska vattenavringningens hastighet och återfå ett mer naturligt flöde och vattenföring, minska tillförseln av sediment, kvicksilver, humusämnen och närsalter, förbättra vattenkvaliteten, öka biologisk mångfald, öka habitatdiversiteten för fisk, samt öka vattendragets ekologiska status.

Genom att involvera och engagera lokala skolor i projektet sprider vi kunskaper om naturskydd och gör eleverna delaktiga i vattendragets restaurering. Under utflykterna fick eleverna hjälpa till med praktiska åtgärder och undersöka vattnets fauna med elfiske och sparkprov. Under utflykterna deltog även Anna Eklund från Hjälmarens vattenvårdsförbund som gav eleverna en inblick i vattenvårdande yrken. Mia Geijer från Länsstyrelsen deltog i projektet för att prata om kulturmiljöskydd, och Johan Törnblom från SLU deltog för att prata om flodpärlmusslans livscykel.

Förevisa resultaten av åtgärderna vid minst 2 tillfällen under varje år. Undersöka konflikter vattenvårdsrestaurering och kultur/upplevelsevärden i varje av de tre delmålen (2021-2022, 2022-2023, 2023-2024). Ta fram en slutrapport för hela projektet.

Projektets mål

1. Utbilda minst 50 gymnasieelever per läsår och minst 5 gymnasielärare i vattendragsrestaurering samt miljökvalitetsmålen och ekosystemtjänster kopplat till detta.

Detta mål har uppfyllts för delmål 2021-2022.

2. Kartera, ta fram kunskapsunderlag för åtgärder, och restaurera minst 100 meter av vattendragen i varje delmål (2021-2022, 2022-2023, 2023-2024). Restaureringen sker med lämpliga åtgärder t ex skapa lekbottnar, lägga tillbaka sten, skapa svämplan, återföra död ved för att nämna några.

Detta mål går enligt plan, och har uppfyllts för delmål 2021-2022.

3. Förevisa resultaten av åtgärderna vid minst 2 tillfällen under varje år.

Detta mål har delvis nåtts. Jag har hållit en föreläsning för just detta projekt hittills.

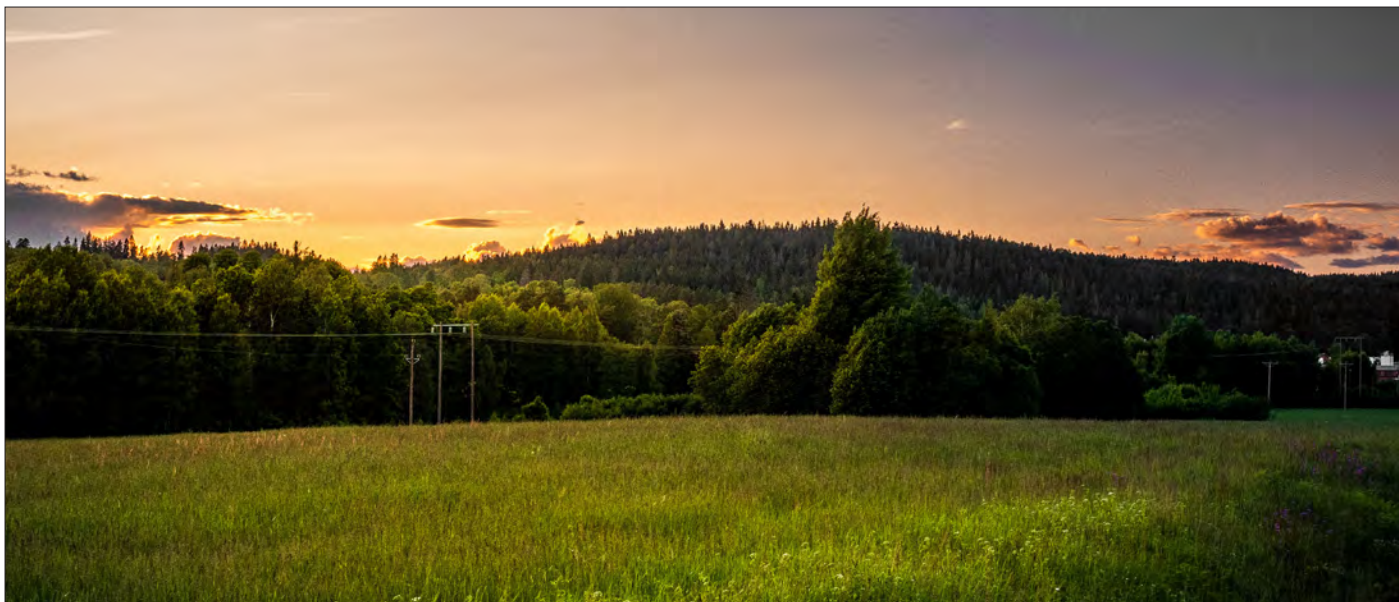
4. Undersöka konflikter mellan vattenvårdsrestaurering och kultur/upplevelsevärden i varje av de tre delmålen.

Detta mål har uppfyllts för delmål 2021-2022, men är beroende av vilket vattendrag som Länsstyrelsen tilldelar oss.

Jonas Olsson
076-200 77 79
jonas.ohlsson@naturskyddsforeningen.se

Garphytteklint sommaren 2022

Skogsgruppen

Skogsgruppen består av en stor grupp ideella vars mål är att skydda Örebro läns sista skyddsvärda skogar samt ställa om dagens ohållbara skogsbruk till alternativa bruksformer som är hållbara på riktigt. I den stora gruppen ideella så finns en grupp aktiva som kontinuerligt deltar på möten en gång i månaden samt gör utflykter till områden som behöver inventeras på grund av deras skyddsvärde.

Denna grupp har under 2022 haft ett mycket händelserikt år där mycket arbete (med ett förarbete som pågått under många av de föregående åren) lagt ner på skydd av skogar som Garphytteklint, Sörbyskogen, Blackstahyttan, Dammjön S med flera över hela länet. I fallet med Garphytteklint har den grupp av lokalbor som engagerat sig gjort det allra största arbetet. En särskild eloge ska verksamhetsutvecklare/kommunikatör David Johansson ha i saken, utan honom hade avverkning skett på Garphytteklint.

Gruppen har i så gott som alla fall stoppat avverkningar av och i dessa skyddsvärda skogar. Ingen av dessa skogar har i dag formellt skydd men sådant arbete tar tid. Skogs-

gruppen har iallafall skapat förutsättningar för att de ska kunna skyddas. I december så blev det klart att ett område på ca 200 hektar som skogsgruppen inventerat under 2016-2018 fått formellt skydd.

Skogsgruppens arbete är långsiktigt och formellt skydd, kan beroende på olika regeringars budgetar ta lång tid. Målet för skogsgruppen ligger alltid fast, oavsett omvärlden – skyddsvärd skog avverkas ej och skyddsvärd skog ska skyddas långsiktigt. Skogsbruket ska också ställas om.

Skogsgruppen är redo för nya aktiviteter för att skydda skog i Örebro län i 2023.

David Tverling

070-57 84 120

david.tverling@naturskyddsforeningen.se

Vill du vara med i skogsgruppen

Skogsgruppen är regional och finns i hela länet, men vi träffas oftast i Örebro eftersom det är enkelt för alla att ta sig dit. Våra skogsutflykter sker i hela länet och framförallt till skyddsvärda skogar. I gruppen kommer du att få lära dig hur man skyddar natur, och du har möjligheten att aktivt delta i att påverka naturen och din framtid. Du kommer att få goda vänner och ett stort nätverk.

Varmt välkommen till Skogsgruppen!

Årets kretskonferens

Årets kretskonferens hölls den 26 november på Konferenscentrum i Kristinehamn. Den var välbesökt – ca 50 medlemmar från 14 kretsar i Örebro och Värmland närvarade.

Under förmiddagen hölls workshops på tre teman; Skog och mark, Politisk påverkan och Hållbar konsumtion. Konferensdeltagarna hade i förväg anmält sitt intresse för att delta i en av dessa

Erik Halkjaer från tidskriften Sveriges Natur bjöd in att tala över ämnet "Grävande journalistik och opinionsskapande".

workshops och fördelningen blev tämligen jämn på de tre grupperna. Diskussionerna öppnade upp för erfarenhetsutbyte mellan kretsar och värdefulla kontakter knöts.

En gästföreläsning fanns också på programmet och som föreläsare hade chefredaktör

Eftermiddagen hade vikts för Naturskyddsföreningens framtidsstrategi 2024-2027. Martin Lindén från Riksstyrelsen organiserade mötet på ett sådant sätt att alla närvarande fick möjlighet att tycka till om formuleringarna i den preliminärt framtagna strategin.

Klimatnätverket

Nätverket har haft regelbundna träffar varannan vecka under året med undantag för ett uppehåll under sommarmånaderna. Under våren fortgick manifestationerna på Rådhustrappan (Fridays for Future) en timme varje fredag men under hösten genomförs dessa bara den sista fredagen varje månad. Arbetet under våren var till stor del inriktat på valet. Två grupper arbetade med varsin enkät där man vände sig till företrädare för de politiska partierna i Örebro kommun respektive Region Örebro. En tredje grupp arbetade med att söka bemanna en "klimatstuga" som skulle finnas på Stora torget bredvid partiernas valstugor under de tre veckor i augusti-september när valkampanjen pågick. Syftet var att med hjälp av tryckt material informera allmänheten om var partierna stod i olika klimatfrågor. Projektet genomfördes som planerat.

Under hösten har medlemsantalet ökat. På Bokens dag på Kulturhuset (stadsbiblioteket) fanns klimatnätverket på plats med ett bokbord där besökarna fick tips på klimatlitteratur. Under året har nätverket även fått några debattartiklar

Regional Omställning i Samverkan (ROS)

ROS-nätverket verkar som civilsamhällets röst i hållbar utveckling. Nätverket består av Hela Sverige ska leva Örebro län, Naturskyddsföreningen Örebro län, Örebro läns bildningsförbund, Coompanion Mälardalen, Omställning Örebro, Hållbart Latorp, Omvända vär(l)den, Framtiden i Våra Händer, Svenska kyrkan, Örebro pastorat, ABF och JAK. Gruppen samarbetar med akademi, offentliga, ideella och privata aktörer. ROS har haft 9 nätverksträffar, de flesta via digitalt. Därutöver har telefonmöten och mejlväxling ägt rum. Aktiviteter under 2022:

Framtidsforum (8 maj 2022): Bortom möjlighets-horisonten – Hur kan vi ställa om?

Målet med workshopen är att utforska och stödja lokal omställning till ett fossilfritt samhälle utifrån den kompetens och de förutsättningar vi har i gruppen. Vi har arbetat med tankeexperiment och scenariometodik för att bryta oss ut från invanda mönster och förutsättningar som ofta begränsar förändringar. Arrangör: Regional

Omställning i Samverkan (ROS), Hela Sverige ska leva Örebro län, ABF, KTH, Omställningsnätverket. <http://orebrolan.omstallning.net/framtidsforum/>

Framtidsveckan 2022 (FV)

I år arrangerades FV två veckor mellan 1-15 oktober med arrangemang både digitalt och på plats runt om i länets 12 kommuner. Framtidsveckan skapar mötesplatser där lokal hållbar utveckling står i centrum.

<https://orebrolan.framtidsveckan.net>

Framtidsstafetten är ett nyhetsbrev från ROS. Det når närmare 2000 abonnenter och har utkommit 9 gånger under året.

Hopajola

Naturskyddsföreningen bildade Hopajola år 1994 tillsammans med länets kommuner och dåvarande landstinget. Sen dess har denna unika naturvårdsorganisation samlat in och delat ut drygt 16,5 miljoner till skydd av värdefull natur och naturvårdsinsatser i länet. Pengarna kommer från både privatpersoner (s k naturvårnare), företag och organisationer.

I Hopajolas styrelse representerar följande personer Naturskyddsföreningen; ordinarie ledamöter: Britt Eklöf (ordförande), Örjan Fredriksson och Tomas Bergqvist. Ersättare: Margareta Widell, Christer Klingberg och David Tverling. Dessutom ingår fyra politiska representanter från Region Örebro län samt tre adjungerade personer från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen resp Örebro kommun. Hopajolas årsmöte hölls den 18 maj i Hasselfors. Drygt 30 personer deltog fysiskt.

Naturguidningar

Hopajola arbetar även med naturvägledning och samordnar Örebro läns naturguider. Tillsammans med bl a Länsstyrelsen ordnar Hopajola månadens reservatsguidningar. I år guidade vi bl a i Trösälven (Karlskoga), Lejaskogen (Lindesberg), Stora Kortorp (Hallsberg), Sundsjömarken (Hällefors), Fagertärn (Askersund), samt medverkade vid invigningen av entré Kolbron i Nittälven. Hopajola erbjuder även åtta tillgäng-

lighetsanpassade guidningar, i bl a Trystorps ekäng, Garphyttans NP, Ekeby Dreve, Tiveden. Guidningarna genomförs i samarbete med bl a DHR, Neuroförbundet, RTP och SRF, med finansiering från Region Örebro län.

Under hösten anordnade Hopajola åter "Naturäventyr", d v s friluftsdagar med naturtema för 18 av länets skolklasser i årskurs 5. Ett mycket roligt och uppskattat uppdrag från Region Örebro län! Läs mer i Hopajolas årsberättelse.

Ankie Rauséus

072-546 01 05

ankie.rauseus@naturskyddsforeningen.se

Styrelsen

Silke Frank (Nora)

Ordförande

silke.frank@naturskyddsforeningen.se

Niklas Jakobsson (Örebro)

Vice ordförande

niklas.r.jakobsson@gmail.com

Jan Greve (Örebro)

Kassör

jan.greve@telia.com

Hanna Sjöberg | Örebro

Ledamot

hannayouvan@gmail.com

Henrik Werge | Nora

Ledamot

henrik.werge@me.com

Gösta Hedlund | Hallsberg

Ledamot

gosta@skogsenergi.eu

Arno Wilting | Nora

Ledamot

arnowilting@gmail.com

Kansliet

David Johansson

Verksamhetsutvecklare & kommunikatör

0706-32 68 00

david.johansson@naturskyddsforeningen.se

Anna Nilsson

Administratör

072-546 01 06

anna.nilsson@naturskyddsforeningen.se

David Tverling

Projektledare

070-57 84 120

david.tverling@naturskyddsforeningen.se

Jonas Olsson

Projektledare

076-200 77 79

jonas.ohlsson@naturskyddsforeningen.se

Ankie Rauséus

Verksamhetsutvecklare, Hopajola

072-546 01 05

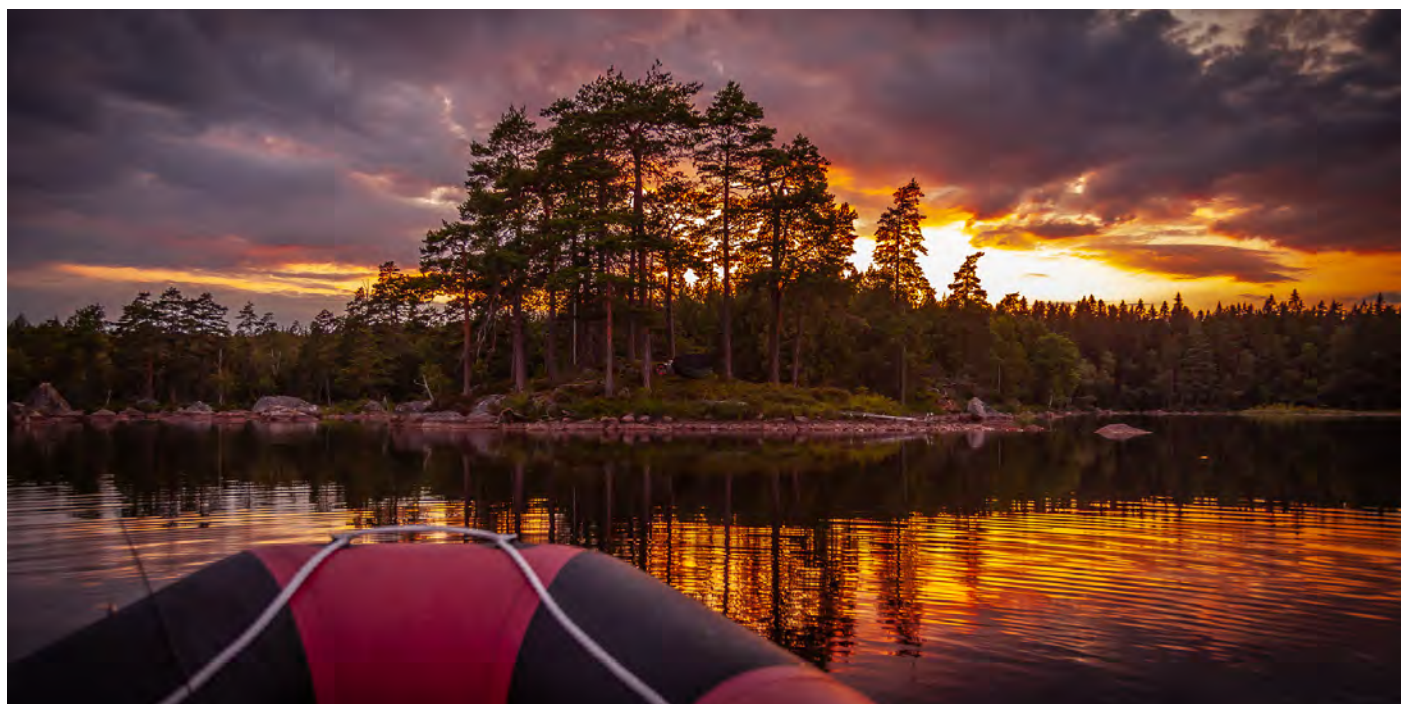
ankie.rauseus@naturskyddsforeningen.se

Josefina Jansson

Projektledare

076-671 95 71

Josefina.jansson@naturskyddsforeningen.se

Vi önskar alla medlemmar en härlig sommar!

Naturskyddsföreningen Örebro län år 2022

Resultaträkning	not	2022	2021
Intäkter			
Försäljning	1	1 391 240	1 491 868
Erhållna bidrag	2	2 777 379	4 665 151
Övriga intäkter		7 171	225
Summa rörelseintäkter		4 175 790	6 157 244
Material		-32 434	-10 030
Köpta externa tjänster		-831 817	-861 373
Övriga externa kostnader		-373 666	-365 363
Personalkostnader		-2 697 822	-2 953 326
Nedskrivning omsättningstillgång	3	-24 000	-49 975
Förändringar avsättningar	4	180 833	-1 871 722
Summa rörelsekostnader		-3 778 905	-6 111 789
Rörelseresultat	5	396 885	45 455
Ränteintäkter		492	
Räntekostnader		-124	-657
Skatt		-8 823	-2 588
Redovisat resultat		388 430	42 210

Naturskyddsföreningen Örebro län år 2022

Balansräkning	not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Skog och skogsmark		20 000	20 000
Summa anläggningstillgångar		20 000	20 000
Kundfordringar			
Övriga kortfristiga fordringar		1 497 900	994 645
Övriga kortfristiga fordringar		66 123	23 042
Bank		2 904 803	3 266 736
Summa omsättningstillgångar		4 468 826	4 284 423
SUMMA TILLGÅNGAR		4 488 826	4 304 423
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Ingående eget kapital		657 23	615 029
Årets resultat		388 430	42 210
Summa eget kapital	6	1 045 669	657 239
Avsättningar	7	2 588 447	3 035 901
Långfristig skuld Hopajola		250 000	250 000
Leverantörsskulder		2 079	110 789
Övriga kortfristiga skulder		602 631	250 494
Summa kortfristiga skulder		604 709	361 283
Summa eget kapital och skulder		4 488 826	4 304 423

Noter till resultat- och balansräkningen

1) Intäkter från försäljning uppgår till 1 391 240 kronor. Länsförbundet sköter personalredovisningen för Hopajola och för Norakretsen. Det innebär att personalkostnader för dessa enheter redovisas som kostnader för Länsförbundet och att Länsförbundet årligen fakturerar för dessa kostnader. Under 2022 fakturerades Hopajola med 898 962 kronor och Norakretsen med 369 229 kronor. Faktureringen av tjänster till externa kunder uppgick till 123 048 kronor.

2) Totala bidrag uppgick under året till 2 777 379 kronor. Av dessa är 1 393 614 kronor projektanslag och 1 383 765 kronor är bidrag till verksamheten. Bidrag har erhållits från Länsstyrelsen, kommuner, Naturskyddsföreningen och privata givare.

	Projekt och uppdrag	Verksamheten		Totalt
		Örebro LF	Kansliet	
Statliga bidrag	1 042 851	265 025	0	1 307 876
Kommunala bidrag	65 000			65 000
Övriga bidrag	285 763	154 430	964 310	1 404 503
Totalt	1 393 614	419 455	964 310	2 777 379

3) Under året har en fordran avseende anslag till ett projekt skrivits ned med 24 000 kronor.

4) Avsättningar har minskat från 3035 901 kronor till 2 588 447 kronor. Minskningen är 447 454 kronor. I resultaträkningen redovisas en förändring (nettoupplösning) på 180 832 kronor (det vill säga skillnaden mellan årets avsättningar 488 230 kronor och årets upplösning av tidigare års avsättningar 669 062 kronor). En del av förändringen (266 621 kronor) har inte påverkat resultatet utan återbetalats till anslagsgivare (i de fall projekt som avslutats under året varit överfinansierade).

Avsättningar den 1/1 2021	3 035 901
Avsättningar	+488 230
Upplöst	-669 062
Återbetalat	-266 621
Avsättningar den 31/12 2022	2 588 447

5) Intäkter och kostnader fördelar sig mellan Länsförbundet Örebro och Kansliet på följande sätt år 2022 (2021):

	År 2022		År 2021	
	ÖLF	Kansliet	ÖLF	Kansliet
Försäljning	1 386 114	5 126	1 432 525	59 343
Bidrag	1 813 069	964 310	4 005 682	659 469
Övriga intäkter	-29	7 200	225	
Summa intäkter	3 199 154	976 636	5 438 432	718 81
Varor	-32 234	-200	-10 030	
Köpta externa tjänster	-812 011	-19 806	-878 336	-9 280
Öriga externa kostnader	-238 222	-135 444	-250 381	-88 738
Personal	-2 168 960	-528 862	-2 187 660	-765 666
Förändring avsättningar	180 833	0	-2 033 424	161 702
Nedskr. Fordran	-24 000	0	-49 975	
Fin. poster och skatt	-8 823	368	-2 588	-657
Summa kostnader	3 103 416	-683 944	-5 412 395	-702 639
Redovisa resultat	95 738	292 692	26 037	16 173

6) Totalt eget kapital fördelas på Länsförbundet 736 147 kronor (640 409 kronor) och kansliet 309 522 kronor (16 830 kronor).

7) Av avsättningar hänför sig 2 554 828 kronor (2 993 796 kronor) till projekt:

	2022	2021
Projekt		
Lärande Vatten	0	313 075
Lärande vatten 3	149 148	72 000
Vatten och Våtmark	0	133 788
Vatten och Våtmark #2	625 468	268 934
Vatten och Våtmark #3	1 516 661	1 871 104
Grön i naturen	0	62 894
CREAM	272 000	272 000
Skogen som vattenrike	-8 449	
Summa avsättningar projekt	2 554 828	2 993 796
Övriga avsättningar	33 619	42 105
Summa avsättningar	2 588 447	3 035 901

Verksamhetsplan 2023

Verksamhetsplanen 2023 lägger särskild vikt vid att stötta kretsarnas arbete, Naturnära skogsbruk, skapa fler arbetsgrupper samt opinionsbildning.

Kansliet

På kansliet arbetar idag 6 personer.

- David Johansson, Verksamhetsutvecklare och kommunikatör
- Anna Nilsson, Administratör
- David Tverling, Projektledare
- Jonas Ohlsson, Projektledare
- Josefina Jansson, Projektledare
- Ankie Rauséus, Verksamhetsledare Hopajola

Kretsarna

Mål: Att kretsarna anser att NFÖL stöttar, stimulerar och samordnar kretsarnas verksamhet på ett bra sätt.

NFÖL ska backa upp kretsarna på följande sätt:

- Besöka kretsarna och ha en kontaktperson i styrelsen till varje krets.
- Utbilda och stötta kretsarna i användandet av sociala medier och hemsida.
- Stödja kretsarna i deras medlemsvärvning.
- Fungera som idébank för kretsarna genom att samla in goda exempel från övriga kretsar, riks "systerorganisationer", NFÖL mfl. o driva länsövergripande projekt
- Arrangera kretskonferens o arrangera verksamhetskonferens för styrelsen och kretsordförande.
- Det sistnämnda målet är ett gemensamt åtagande. Vi är starkare tillsammans och om vi hjälps åt att kontakta varandra kommer vi som förening bli starkare. För allas och envars skull.

Länsövergripande- och länsöverskridande projekt

Mål: Under året samarbeta med andra aktörer för att skydda klimatet och miljön.

Utbildningsmaterial för ett naturnära skogsbruk

Ett skogsprojekt där Örebro län tillsammans med Värmlands län och Studieförbundet kommer att ta fram ett videobaserat utbildningsmaterial för ett naturnära skogsbruk. Detta utbildningsmaterial kommer att distribueras till framförallt privata skogsägaren och kommuner.

Vandringsvägar för ålen

Tillsammans med Naturskyddsföreningen Södermanland och Värmland och Hjälmarens vänner kommer vi att kartlägga hinder för ålens naturliga vandringsvägar. Målet är att verka för att ålen ska kunna vandra fritt i våra vatten.

Kyrkan och skogen

Tillsammans med elva regioner och riks planeras hur vi ska agera för få kyrkan att ställa om till ett naturnära skogsbruk. Under våren 2023 kommer regionerna ta fram en strategi som vi, efter styrelsebeslut, hoppas kunna verkställa under hösten 2023 tillsammans med landets skogsgrupper och kretsar.

Samverkan inom organisationen

Mål. Under årets ska NFÖL öka samverkan inom organisationen

Arrangera krets- och arbetsgruppskonferenser

Under året planerar vi att hålla i minst en kretskonferens där vi utvecklar vår verksamhet vidare. Vi kommer även att arrangera konferenser för våra arbetsgruppen.

Arrangera verksamhetskonferens

Vi kommer under året att arrangera en verksamhetskonferens för styrelsen och kretsarnas ordförande.

Utveckla fler arbetsgrupper

Länet har i dag olika arbetsgrupper och nätverk och vi kommer att verka för att fler arbetsgrupper skapas.

Klimatgrupp för unga

Vi har sökt bidrag för att kunna projektanställa en person för att starta en "Klimatgrupp för unga". Denna grupp kommer att fokusera på klimat- och miljöfrågor. Mer information kommer om vi blir beviljade medel.

Stadsodling

Vi har sökt projektpengar för att kunna starta en stadsodling med målet att öka intresset för odling hos allmänheten. Mer information kommer om vi blir beviljade medel.

Fler arbetsgrupper planeras och vi hoppas på grupper inom Hållbar konsumtion, Klimat, Naturupplevelser för pensionärer, Stadsplaneringsgrupp med flera.

Externa arrangemang

Mål: att genom olika slag av arrangemang och utbildningsinsatser bidra till att kommuner ställer om till ett naturnära skogsbruk.

Under året kommer vi att delta i olika arrangemang. NFÖL genomför föreläsningar om "Kalhyggets klimatpåverkan i Örebro län" för allmänheten och olika politiska partier inom Örebro kommun. Nu går vi vidare och anpassar föreläsningen till Värmland, Norrbotten, Uppsala och Västmanland. Målet är att fler personer inom föreningen ska kunna hålla denna föreläsning för sina lokala politiker runt om i landet.

Studiecirkel för kyrkans medlemmar

Under våren kommer vi vid tre tillfällen att genomföra en studiecirkel för kyrkans medlemmar om skogen, biologisk mångfald och kyrkans skogsbruk. Denna studiecirkel hoppas vi kunna hålla i länets olika församlingar under året.

Vi kommer även att föreläsa på kyrkans årliga inspirationsdag den 25:e mars.

Fleråriga projekt

Mål: att genom externa medel i egen regi driva projekt som bidrar till en bättre miljö och minskad belastning på klimatet

Våra fina vattenprojekt fortsätter och vill du veta mer är du välkommen att läsa vår verksamhetsberättelse för 2022.

- Våtmark & Vatten 2
- Våtmark & Vatten 3
- Lärande vatten 3

Ytterligare två projekt (Klimatstation CREAM och Skogen som vattenrike) ligger i startgroparna och kommer - om allt går som planerat - att dra igång under 2023

Några medlemmar från Redaktionen

Opinionsbildning

Mål: Att genom att bland annat delta i den offentliga debatten påverka opinionen i riktning mot ett hållbart samhälle.

Redaktionen är igång

I år har vi startat Redaktionen. Redaktionen kommer att granska kommuner och myndigheter för att se hur deras beslut leder till kommunens högt ställda klimatmål. Redaktionen ska även lyfta redan tagna beslut som vi anser är felaktiga samt uppmärksamma vad vi anser är viktiga åtgärder inom våra olika ämnesområden.

Idag har redaktionen cirka 10 medlemmar med olika ämnesområden. I början av mars hölls en utbildningsdag om hur ett pressmeddelande kan utformas samt hur man skriver texter för sociala medier. Under våren kommer gruppen att få en kurs i journalistikens ABC.

Områden som redaktionen kommer att arbeta inom är bland annat Klimat, Miljö, Transport, Skog och mark, Vatten & vattenkraft, Hållbar utveckling, Energi & energieffektivisering, Hållbar konsumtion, Jordbruk och mat, Miljögifter, Biologisk mångfald, Positiva reportage.

Målet med redaktionens arbete är att få materialet publicerat i dagstidningar, radio och TV, men vi kommer även att publicera på våra hemsidor och sociala kanaler.

Något som är roligt är att andra länsförbund har visat intresse för projektet och vill starta sin egen Redaktion.

Vill du vara med? Kontakta David Johansson, Verksamhetsutvecklare och Kommunikatör.

Ökad synlighet på våra sociala medier

Det är svårt för oss att få viral/organisk räckvidd på våra sociala kanaler, vilket gör att vi kommer att behöva annonsera utvalda inlägg för att nå önskad räckvidd.

Statistik för 2022

- Vi nått 38 665 personer vilket är en ökning med 222.5 % från föregående år.
- Den inlägg som nådde flest personer nådde 13 578 personer och handlade om Garphytteklint.
- Vi når 67,8 % kvinnor
- Vi har 1 327 följare på Facebook och 349 följare på Instagram.

Målet för 2023

- Nå ut till 55 000 person
- Få 1 600 följare